

Želimo knjižnicu za 5

Kao školski knjižničar utemeljio sam učenički Čitateljski klub, čija je jedna od zadaća što češća suradnja s učenicima koje prate teškoće u odgoju i obrazovanju.

MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Nakon više od dvadeset godina prosvjetnog rada, uvjeren sam da je školska knjižnica/biblioteka srce škole, kojem svaka učenička kreativnost donosi nove impulse i produžuje život. Sva moderna tehnološka postignuća su dobrodošla novotarija u nastavi, no ostati ravnodušan prema dobroj staroj knjizi – značilo bi lakomisleno izgubiti vlastitu dušu. Pritom nerijetko zaboravljamo i na potrebe učenika s teškoćama u razvoju, koji čine savjest našeg društva, a među njima je mnogo knjigoljubaca kojima je školska knjižnica nedostupna, premda bi morala biti nezaobilazan dio njihova odrastanja. Stoga knjižnicu nastojmo učiniti svakidašnjom, nasušnom potrebom svim članovima naše zajednice, a ne samo nevoljkim sudionicima nastavnog procesa! Knjiga možda i nije hrana, ali zato nek' bude poslastica namijenjena svima!

KRATAK OPIS PRAKSE

Kao školski knjižničar utemeljio sam učenički Čitateljski klub, čija je jedna od zadaća što češća suradnja s učenicima koje prate teškoće u odgoju i obrazovanju. Među brojnim našim kreativnim aktivnostima, ona nama najdraža nosi naslov „Mala Iva u carstvu štiva“, a riječ je o ilustriranju istinite priče o učenici koja boluje od cerebralne paralize. Mala Iva obožava knjige i druženje sa svojim vršnjacima, no zbog svoje ograničene mogućnosti kretanja u kolicima, nije u mogućnosti posjetiti knjižnicu na katu škole. Zato sam se, skupa s učenicima Čitateljskog kluba, upustio u cjelogodišnji posao izrade slikovnice na temelju njezine životne priče, a ona ima i sretan kraj: skućenu knjižnicu premještamo u puno veći prostor u prizemlju, tik do odjela s teškoćama u razvoju, te ju pretvaramo u čitaonicu prilagođenu učenicima s teškoćama u razvoju! Pod geslom „ŽELIMO KNJIŽNICU ZA 5!“, slikovnicu „Mala Iva u carstvu štiva“ ponudili smo čitateljima po simboličnoj cijeni od 5KM, upriličili promociju u širokobriješkom Kinu Borak, koja je privukla veliki broj radoznalih čitatelja, a sav prihod od prodaje više od 1.000 primjeraka slikovnice uložili smo u kupovinu novih knjiga za našu školsku knjižnicu.

POLAZIŠTA

Prva osnovna škola Široki Brijeg najveća je škola u gradu, a više od 1.000 njezinih učenika iz dana u dan koristi knjižni fond školske knjižnice, stiješnjene u samo 20-ak kvadratnih metara pretrpanih vrijednim knjigama. S druge strane, ponosimo se time što smo jedina škola u gradu koja ima odjel djece s teškoćama u razvoju te radišnu stručno-pedagošku službu, koja se s njima svojski trudi valjano obavljati svoju plemenitu zadaću. Međutim, učenicima s otežanom pokretljivošću je i kakva-takva školska knjižnica nedostupna jer im brojne stepenice koje vode do našeg malog carstva štiva čine nepremostivu prepreku. Budući da su mnogi među tom djecom uistinu veliki ljubitelji lijepe pisane riječi, moja malenkost – školski knjižničar iskoristi svaki slobodan trenutak pa skokne k njima u prizemlje škole, kako bi ih razveselio dolaskom na druženje s knjigom u ruci i čitanjem njima prilagođenih naslova. Te učenike, koji su „posebni“ samo po svojoj neiskvarenosti i dobroti, čini sretnim i najmanji znak naše pažnje; zahvalni su na vremenu koje im s ljubavlju posvećujemo, no zar ne bi bilo praktičnije izmjestiti ionako skućenu knjižnicu u prostraniju učionicu u školskom prizemlju, sa zasebnim ulazom, vrata do vrata s odjelom učenika s ograničenom mogućnošću kretanja? Pravo na obrazovanje pripada svima, a ne samo nekima; stoga ukoliko doista težimo inkluzivnom odgojno-obrazovnom školstvu, sazrelo je vrijeme da zasučemo rukave i poradimo na njegovoj provedbi u praksi!

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Konačan cilj prakse nazvane „ŽELIMO KNJIŽNICU ZA 5!“ je pretvoriti mnogima nedostupnu, pretrpanu školsku knjižnicu na katu u svima dostupnu, prostranu školsku čitaonicu u prizemlju, koja je prilagođena učenicima s teškoćama u razvoju. Jednokratna pomoć društvene zajednice bila bi nedovoljna za realizaciju ovako zahtjevnog pothvata, pa sam pozvao članove svog Čitateljskog kluba da istinitu priču o njihovoj „potrebnoj“ vršnjakinji pretočimo u originalnu slikovnicu, koju smo

prošle školske godine mjesecima osmišljavali, nacrtali i tiskali u više od 1.000 primjeraka. Njezinom prodajom prikupili smo znatna sredstva, koja smo usmjerili u nabavku mnoštva novih naslova za školsku knjižnicu, a ponukana našom dobrom praksom, uprava škole osigurala nam je ambijent kakav dolikuje ustanovi s ovako velikim brojem učenika. Žarko smo željeli dokazati svima da se kreativnošću sve postići može – kad se vrijedne ruke slože!

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

KORAK 1.

Već po dolasku na mjesto školskog knjižničara Prve osnovne škole Široki Brijeg, odlučio sam okupiti najveće entuzijaste među učenicima u školski Čitateljski klub. Zajednički cilj nam je bio učiniti nastavni proces zanimljivijim i korisnijim svima, a ponajviše onima koji pohađaju jedini odjel učenika s teškoćama u razvoju u našem gradu. Među brojnim našim kreativnim aktivnostima, svim članovima Čitateljskog kluba najviše je prirasla srcu ona s naslovom „Mala Iva u carstvu štiva“. Riječ je o ilustriranoj, istinitoj priči o učenici koja boluje od cerebralne paralize, ali to ju ne priječi da iz dana u dan s puno žara pohađa nastavu po prilagođenom programu. Mala Iva osobito obožava druženje s knjižničarem, čitanje knjiga i slušanje priča o svemu što život sobom nosi, no zbog svoje ograničene mogućnosti kretanja u kolicima, nije u prilici posjetiti „carstvo štiva“, odnosno knjižnicu na katu škole. Kako bi svima draga učenica dobila mogućnost punim plućima uživati u čarobnom svijetu knjige, na sastanku Čitateljskog kluba inicirao sam izradu slikovnice na temelju njezine životne priče, što je članstvo objeručke prihvatilo.

KORAK 2.

Upustili smo se u višemjesečni kreativan rad, koristeći svaki slobodan trenutak kako bismo svakidašnjicu male Ive i prijatelja iz njezina odjela što vjernije oslikali kistom i bojama. Originalna životna slikopriča o hrabroj curici koja voli život i ljude oko sebe nizala se crtež po crtež sve do sretnog završetka, a na koncu smo uvidjeli da je protkana univerzalnom porukom: „Život je predivan san, a samo svojom upornošću možemo ga učiniti javom“! S ljubavlju provedena kreativna zabava, koja povezuje učenike mojeg Čitateljskog kluba i njihove vršnjake s posebnim potrebama, postupno je prerastala u malo umjetničko djelo, poučno svakom biću na kugli zemaljskoj. Shvatili smo da je vrijedno tiskanja u više od 1.000 primjeraka, a s tim ciljem smo se prijavili na Javni poziv Grada za potporu originalnim projektima s područja kulture i – prošli! Tako smo pokrili troškove tiskanja slikovnice „Mala Iva u carstvu štiva“, a svi koji su nam pomagali u njezinoj realizaciji su radili volonterski, i to iz jednog jedinog razloga: svi „ŽELIMO KNJIŽNICU ZA 5!“. Sva sredstva prikupljena prodajom slikovnice po simboličnoj cijeni od 5 konvertibilnih maraka odlučili smo uložiti u kupovinu književnih naslova, koje smo oduvijek željeli imati na policama školske knjižnice.

KORAK 3.

Nakon što su se učenici, njihovi roditelji i uposlenici škole bezrezervno odazvali provedbi naše prakse, veliki dio naklade slikovnice bio je rasprodan u rekordnom roku, a o poučnoj priči i poanti koju sobom nosi „Mala Iva u carstvu štiva“ brujali su mediji na sva usta. Budući da su se mnogi

građani Širokog Brijega i sami željeli priključiti plemenitoj akciji te svojim prilogom sudjelovati u obogaćivanju lektirnog fonda naše škole, sve to dalo nam je krila da pokušamo organizirati promociju našeg djela za građanstvo. U tu svrhu, novoobnovljena gradska Kino-dvorana Borak spremno nam je ustupila prostor u središtu grada, a školski knjižničar i Čitateljski klub Prve OŠ pobrinuli su se za popratni kulturno-umjetnički program i prigodnu zakusku nakon promocije. Specijalni gosti naše inkluzivne književne matineje bili su učenici odjela s teškoćama u razvoju te djeca koja pohađaju gradske vrtiće, kojima se izlet do Kina Borak te promocija slikovnice urezala u pamćenje za cijeli život.

KORAK 4.

Nakon velikog uspjeha „Male Ive u carstvu štiva“ i brojnih pohvala našoj praksi „ŽELIMO KNJIŽNICU ZA 5!“, ravnatelj Prve osnovne škole Široki Brijeg odobrio je prelazak školske knjižnice iz skučenih 20-ak kvadratnih metara na katu u višestruko veći prostor u prizemlju, i to smješten vrata do vrata s učionicom djece koju prate velike teškoće u razvoju. K tome, gradska uprava Širokoga Brijega spremno se odazvala opremanju prostrane školske knjižnice/čitaonice sa zasebnim, lako pristupačnim prilazom i mogućnošću organiziranja različitih kulturno-umjetničkih događanja u istom ambijentu. Na taj način je moj Čitateljski klub, koji djeluje pri školskoj knjižnici Prve osnovne škole Široki Brijeg, cjelokupnoj zajednici u kojoj živi i djeluje osigurao poprište za ostvarenje brojnih budućih projekata i inovativnih praksi u nastavi.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Najvredniji rezultat prakse „ŽELIMO KNJIŽNICU ZA 5!“ je učeničko saznanje da je inkluziju u nastavi uistinu moguće provesti jer „kad se male ruke slože, sve se može“. Višemjesečni rad pod vodstvom školskog knjižničara urodio je plodom – slikovnicom „Mala Iva u carstvu štiva“, koja je zbog istinite priče i kvalitetnog crteža prošla na godišnjem Javnom pozivu Grada za potporu vrijednim projektima s područja kulture. Iz tiska je ugledala svjetlo dana u proljeće 2022. godine, a njezinih više od 1.000 primjeraka razgrabljeno je u rekordnom roku.

Sredstva prikupljena prodajom vlastitog umjetničkog djela poslužila su nam za kupovinu novih, zanimljivih književnih naslova za školsku knjižnicu, i to u vrijednosti većoj od 5.000KM. I ne samo to: sve ono što smo oslikali na stranicama prve slikovnice nastale pod krovom jedne škole u našem kraju smo, iz mjeseca u mjesec, provodili u djelo: pretijesna školska knjižnica premještena je u školsko prizemlje i, kao nekim čarobnim štapićem, pretvorena u čitaonicu dostupnu učenicima s otežanim kretanjem i ostalim teškoćama u razvoju. Ponukani našim volonterskim djelovanjem s plemenitim ciljem, mnogi naši sugrađani, pojedinci i udruženja javili su nam se s namjerom da doniraju vrijedne knjige našoj knjižnici/čitaonici. Na koncu, što drugo zaključiti nego da stvarni život katkad doista zna ispričati originalne, najmaštovitije bajke s hepiendom dostojnim braće Grimm!!!

DODATNI KOMENTARI I SUGESTIJE

Inovativna praksa „ŽELIMO KNJIŽNICU ZA 5!“ provediva je u svim školama koje žele primijeniti ovakvu praksu, jer talentirani su učenici posvuda oko nas. Ako pritom smatraš da si upravo ti nepopravljiv optimist po uvjerenju, znatiželjan i originalan lik, ustrajan u ostvarenju svoga cilja, vječito nasmijan emotivac među nastavnicima ili stručnim suradnicima – uspjeh je zagarantiran!!!

Tags

NIN

Collections

NIN nagrada

NIN 2022